

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حسابداری صنعتی

شاخه: کاردانش

زمینه: خدمات

گروه تحصیلی: مالی و اداری

زیرگروه: امور مالی

رشته‌های مهارتی: حسابداری مالی

کد رایانه‌ای رشته‌های مهارتی: ۶۱۷۲

نام استاندارد مهارتی مبنا: حسابداری صنعتی

کد استاندارد مبنا: ۱۰/۱۲/۲/۳-۱

شماره درس: ۰۵۲۴-۰۵۲۵

عشقی، ابوالقاسم	۶۵۷/۴۲
حسابداری صنعتی، شاخه کاردانش، زمینه خدمات - گروه تحصیلی مالی و اداری / مؤلف	ح ۶۳۴/ع
ابوالقاسم عشقی - تهران، جاریان، ۱۳۹۲	۱۳۹۲
۲۴۷ ص	
برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش	
۱. حسابداری صنعتی، ب. عشقی، ابوالقاسم. ج. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	
د. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ه. اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

تصویر: پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd@roshd.ir

وب‌سایت: پیام‌نگار (وب‌سایت)

www.tvoccd.medu.ir

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : حسابداری صنعتی - ۶۰۹/۴۷

مؤلف : ابوالقاسم عشقی

اعضای کمیسیون رشته حسابداری : راضیه احسانی، ناهید مؤذن‌زاده و کبری نورشاهی

ویراستار ادبی : پروین ترابی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سیداحمد حسینی

طراح جلد : نسرین اصغری

صفحه‌آرا : سمیه قنبری

حروفچین : کبری اجابتی

مصحح : مزگان وفايي‌نيا، وجيهه برادران سادات

امور آماده‌سازی خبر : سپیده ملک‌ایزدی

امور فنی رایانه‌ای : احمدرضا امینی، مریم دهقان‌زاده

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران - تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

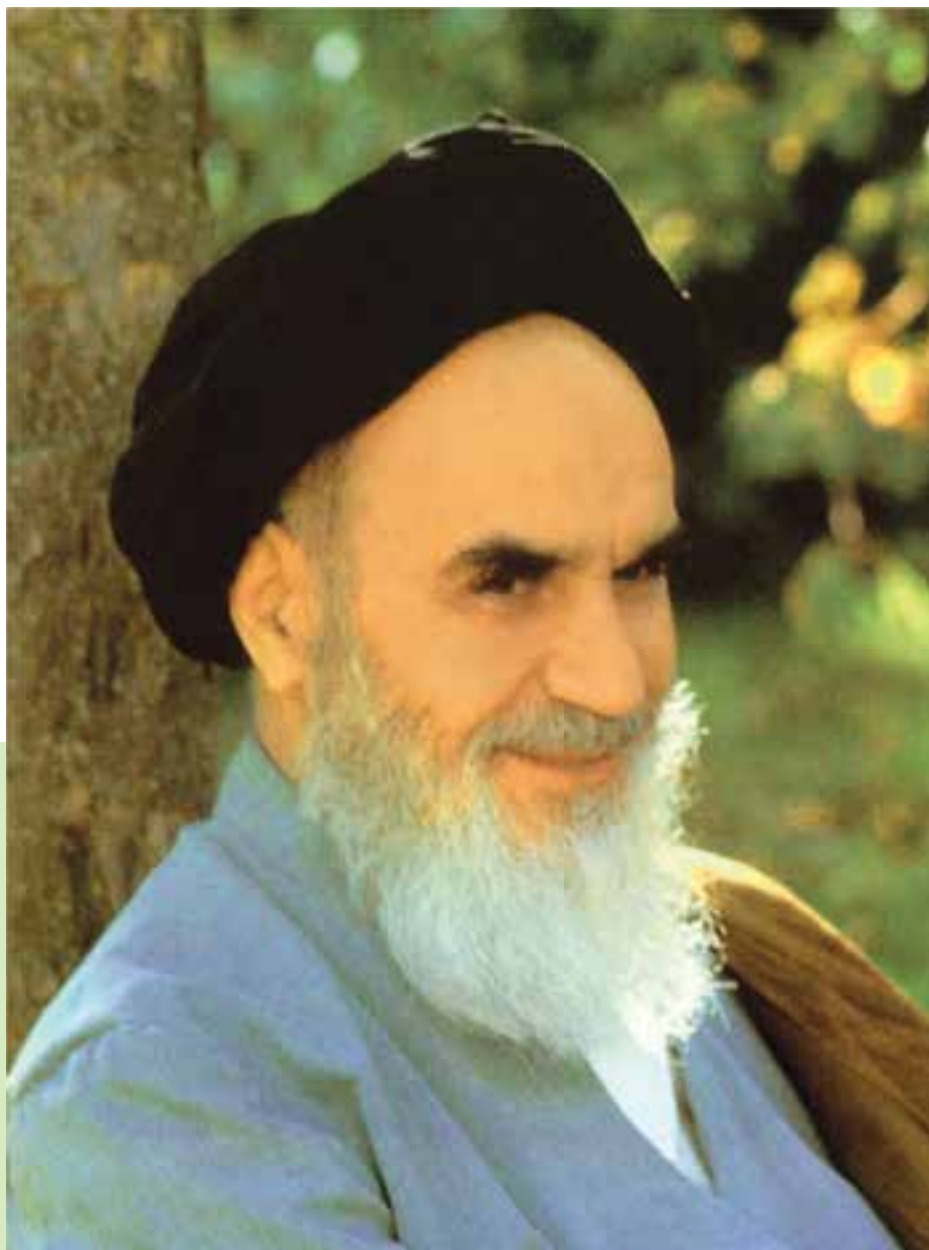
تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

نوبت و سال چاپ : چاپ سوم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۹۸۷-۵ ISBN 978-964-05-1987-5

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آیید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی « قدس سره الشریف »

۳۲	آزمون پایانی فصل ۲		مقدمه
۳۸	فصل ۳	۱	فصل ۱
۳۹	۳- کنترل مواد	۲	۱- شناخت حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۱- ماهیت حساب مواد		۱-۱- آشنایی مقدماتی با مفاهیم حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۲- طبقه بندی مواد	۲	۱-۲- تعریف حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۲-۱- مواد مستقیم	۳	۱-۳- اهمیت حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۲-۲- مواد غیر مستقیم	۳	۱-۴- کاربرد حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۳- تهیه و کنترل مواد	۴	۱-۵- اصطلاحات متداول در حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۴- مدیریت واحد برای مواد	۴	۱-۱-۵- عوامل بهای تمام شده
۴۰	۳-۵- دوایر کنترل کننده مواد	۴	۲-۱-۵- بهایابی و هزینه‌یابی
۴۱	۳-۵-۱- دایره خرید (دایره تدارکات)	۵	۳-۱-۵- تولید
۴۱	۳-۵-۲- دایره بازرسی و کنترل کیفیت	۵	۴-۱-۵- کالای ساخته شده
۴۱	۳-۵-۳- دایره انبار	۵	۵-۱-۵- کالای در جریان ساخت
۵۴	۳-۵-۴- دایره حسابداری مواد	۶	۱-۶- حساب کالای در جریان ساخت
۶۴	۳-۶- روشهای ارزیابی موجودی مواد	۱۰	آزمون پایانی فصل ۱
۶۴	۳-۶-۱- روش اولین صادره از اولین وارده (FIFO)		
	۳-۶-۲- ارزیابی به روش اولین صادره از آخرین وارده (LIFO)	۱۳	فصل ۲
۶۸	۳-۶-۳- ارزیابی به روش میانگین	۱۴	۲- طبقه‌بندی عوامل هزینه (عوامل بهای تمام شده)
۷۱	آزمون پایانی فصل ۳	۱۴	۲-۱- لزوم طبقه‌بندی هزینه‌ها
۷۴		۱۴	۲-۲- طبقه‌بندی طبیعی هزینه
		۱۴	۲-۳- طبقه‌بندی هزینه‌ها براساس ارتباط آنها با تولید محصول
۸۷	فصل ۴	۱۵	۲-۳-۱- هزینه‌های مستقیم
۸۸	۴- کنترل حقوق و دستمزد	۱۶	۲-۳-۲- هزینه‌های غیرمستقیم تولید
	۴-۱- دوایر و ادارات کنترل کننده حقوق و دستمزد	۱۶	۲-۴- طبقه بندی هزینه ها باتوجه به تغییر حجم تولید
۸۸	دستمزد	۱۷	۲-۴-۱- هزینه های ثابت
۸۹	۴-۱-۱- دایره کارگزینی	۱۸	۲-۴-۲- هزینه های متغیر
۸۹	۴-۱-۲- دایره حضور و غیاب	۱۸	۲-۴-۳- هزینه‌های نیمه متغیر
۸۹	۴-۱-۳- دایره ثبت اوقات کار	۲۰	۲-۵- تهیه وتنظیم گزارش درمؤسسات تولیدی
۹۱	۴-۱-۴- دایره زمان سنجی	۲۱	۲-۵-۱- گزارش‌های درون سازمانی
۹۱	۴-۱-۵- دایره برنامه ریزی تولید	۲۶	۲-۵-۲- گزارش‌های برون سازمانی
۹۱	۴-۱-۶- دایره حسابداری حقوق و دستمزد		
۹۱	۴-۱-۷- دایره حسابداری صنعتی (حسابداری بهای تمام شده)		
۹۲	۴-۲- اطلاعات لازم جهت محاسبه حقوق و دستمزد		
۹۲	دستمزد		

۱۳۲	۵-۴- هزینه های واقعی سربار	۹۲	۴-۲-۱- حقوق پایه
	۵-۵- شناسایی و جمع آوری اقلام مربوط	۹۲	۴-۲-۲- ساعت کارعادی
۱۳۳	به هزینه های سربار	۹۳	۴-۲-۳- ساعات کار اضافی
۱۳۳	۵-۶- ارتباط هزینه های سربار با مراکز هزینه	۹۴	۴-۲-۴- نوبت کاری
۱۳۴	۵-۶-۱- مراکز یا دواير توليدي	۹۷	۴-۲-۵- مرخصی استحقاقی
۱۳۴	۵-۶-۲- دواير پشتيباني	۹۲	۴-۲-۶- عیدی و پاداش
۱۳۴	۵-۷- تسهيم هزینه‌های سربار	۱۰۰	۴-۲-۷- طرحهای تشویقی دستمزد
۱۳۶	۵-۸- تسهيم اوليه	۱۰۵	۴-۲-۸- اوقات تلف شده
۱۴۰	۵-۹- تسهيم ثانويه	۱۰۷	۴-۲-۹- کارآموزی
۱۴۱	۵-۱۰- روشهای تسهيم ثانويه	۱۰۷	۴-۳- تنظيم لیست حقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۱- تسهيم ثانويه به روش مستقيم	۱۰۹	۴-۴- کسور حقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۲- تسهيم ثانويه به روش يکطرفه	۱۰۹	۴-۴-۱- مالیات برحقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۳- تسهيم ثانويه به روش دوطرفه (متقابل)	۱۰۹	۴-۴-۲- حق بیمه های اجتماعی
	۵-۱۱- چرا هزینه‌های سربار در ابتدای دوره مالی برآورد می‌شوند	۱۱۰	۴-۴-۳- حق بیمه بیکاری
۱۴۶	۵-۱۱-۱- نرخ جذب سربار	۱۱۰	۴-۴-۴- صندوق اجرا (اجرائیات)
۱۴۶	۵-۱۱-۲- محاسبه نرخ جذب سربار		۴-۵- ثبت‌های حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد
۱۴۷	بر مبنای ساعت کار مستقيم	۱۱۱	۴-۵-۱- ثبت لیست حقوق و دستمزد در دفتر روزنامه
۱۴۸	۵-۱۱-۳- محاسبه سربارساخت جذب شده	۱۱۲	۴-۵-۲- ثبت تسهيم هزینه حقوق و دستمزد
۱۴۸	۵-۱۲- ثبت هزینه های سربار	۱۱۸	آزمون پایانی فصل ۴
۱۴۹	۵-۱۲-۱- ثبت سربار ساخت جذب شده		
۱۵۰	۵-۱۲-۲- ثبت هزینه‌های واقعی سربار	۱۲۸	فصل ۵
۱۵۲	۵-۱۳- محاسبه کسر یا اضافه سربارجذب شده	۱۲۹	۵- کنترل هزینه‌های سربار
۱۵۵	آزمون پایانی فصل ۵	۱۲۹	۵-۱- مفهوم هزینه سربار
		۱۲۹	۵-۲- پیش بینی هزینه های سربار
۱۶۵	فصل ۶	۱۲۹	۵-۲-۱- نامعلوم بودن مبلغ بسیاری از هزینه‌های واقعی تا پایان دوره مالی
۱۶۶	۶- هزینه‌یابی سفارشات	۱۳۰	۵-۲-۲- تفاوت تعداد یا مقدار تولید واقعی با تعداد یا مقدار تولید برنامه‌ریزی شده در ابتدای دوره
۱۶۶	۶-۱- سیستم هزینه‌یابی سفارشات	۱۳۰	۵-۲-۳- به‌وجودآوردن انگیزه مقایسه در مدیران
۱۶۷	۶-۲- سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای	۱۳۱	۵-۳- طبقه‌بندی هزینه سربار
۱۶۸	۶-۳- روشهای هزینه‌یابی	۱۳۱	۵-۳-۱- سربار مستقیم و سربار غیرمستقیم
۱۶۸	۶-۳-۱- روش هزینه‌یابی واقعی	۱۳۱	۵-۳-۲- سربار ثابت، متغیر و نیمه‌متغیر
۱۶۸	۶-۳-۲- روش هزینه‌یابی نرمال	۱۳۱	۵-۳-۳- طبقه‌بندی براساس حمل انجام هزینه
۱۶۸	۶-۳-۳- روش هزینه‌یابی استاندارد		
۱۶۹	۶-۴- کارت هزینه سفارش		

۲۰۰	۷-۲- تهیه گزارش معادل آحاد تکمیل شده	۱۶۹	۶-۵- اسناد و مدارک لازم در هزینه یابی سفارش کار
۲۰۳	۷-۳- ثبت های حسابداری در هزینه یابی مرحله ای	۱۶۹	۶-۶- ثبت های حسابداری هزینه یابی سفارشات با استفاده از روش هزینه یابی نرمال
۲۰۳	۷-۳-۱- ثبت مواد مستقیم صادره به تولید	۱۷۰	۶-۶-۱- ثبت خرید مواد اولیه مستقیم
۲۰۳	۷-۳-۲- ثبت دستمزد مستقیم	۱۷۰	۶-۶-۲- ثبت مواد غیرمستقیم
۲۰۴	۷-۳-۳- ثبت سربار ساخت	۱۷۰	۶-۶-۳- ثبت صدور نواذ مستقیم و غیر مستقیم به تولید
۲۰۴	۷-۳-۴- ثبت قیمت تمام شده واحدهای تکمیل شده یک مرحله	۱۷۱	۶-۶-۴- ثبت دستمزد
۲۰۵	۷-۳-۵- ثبت حسابداری کالاهای فروش رفته	۱۷۱	۶-۶-۵- ثبت هزینه های مستقیم واقعی
۲۰۵	۷-۴- گزارش هزینه تولید	۱۷۲	۶-۶-۶- ثبت سربار ساخت جذب شده
۲۰۵	۷-۴-۱- هزینه های قابل تخصیص	۱۷۲	۶-۶-۷- ثبت بهای تمام شده سفارشات ساخته شده
۲۰۶	۷-۴-۲- تخصیص هزینه ها	۱۷۳	۶-۸-۶- ثبت بهای تمام شده سفارشات فروش رفته
۲۱۰	۷-۵- ضایعات	۱۷۳	۶-۹-۶- ثبت بهای فروش سفارشات
۲۱۰	۷-۵-۱- ضایعات عادی	۱۷۳	۶-۷- محاسبه کسریا اضافه جذب سربار
۲۱۱	۷-۵-۲- ضایعات غیرعادی	۱۸۶	آزمون پایانی فصل ۶
۲۱۱	۷-۶- واحدهای معیوب و ناقص	۱۹۷	فصل ۷
۲۱۱	۷-۷- محاسبه بهای تمام شده ضایعات	۱۹۶	۷- سیستم هزینه یابی مرحله ای
۲۱۲	۷-۷-۱- نقطه بازرسی	۲۰۰	۷-۱- تهیه گزارش معادل آحاد و گزارش هزینه تولید
۲۱۴	۷-۷-۲- بهای تمام شده ضایعات عادی		
۲۱۵	۷-۷-۳- ارزش ضایعات		
	۷-۷-۴- محاسبه بهای تمام شده ضایعات غیرعادی		
۲۱۶	۷-۸- ثبت های حسابداری مربوط به ضایعات		
۲۳۵	آزمون پایانی فصل ۷		
۲۴۷	منابع و مأخذ		

خداوند سبحان را سپاس می‌گزارم که فرصت دیگری را فراهم ساخت تا بتوانم با تالیف کتاب درسی «حسابداری صنعتی» تجربیات آموزشی چهل ساله خود را به جامعه فرهنگی کشور عرضه نمایم، تا هنرآموزان و هنرجویان رشته حسابداری، شاخه کاردانش بتوانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

دنیايي که مادر آن زندگي می‌کنیم و دورانی که در آن به سر می‌بریم، به طور عمیقی به آموزش مهارت‌ها، یادگیری مفاهیم و خلاقیت‌ها وابسته است، از همین رو هنرآموزان عزیز رشته حسابداری بایستی بتوانند با استفاده از ایده‌های جدید و مهارت‌های کلیدی مورد نیاز، «حسابداری صنعتی» را در قالبی جدید به دانش‌آموزان منتقل نمایند. تا آنها بتوانند علاوه بر دانش‌های نظری، مهارت‌های لازم را نیز فرا گرفته و در مشاغل وابسته به کار گیرند.

امروزه مدیران کارخانجات صنعتی، نیازمند در اختیار داشتن گزارش‌های دقیق و صحیحی از عوامل هزینه‌ها هستند تا در تصمیم‌گیری‌ها برای افزایش یا کاهش تولید و در سایر موارد مرتبط آنها را به کار گیرند که متأسفانه این امر در واحدهای صنعتی و تولیدی به طور سیستماتیک استفاده نمی‌شود و مسئولین واحدها کمتر از دانش حسابداری صنعتی بهره‌می‌گیرند.

باتوجه به تجربیات عملی و نظری، ضرورت مطالعه دقیق فصول این کتاب را به هنرجویان عزیز توصیه می‌نمایم و توجه عمیق آنان را به فراگیری هرچه بیشتر مفاهیم آن یادآور می‌شوم، تا هنرجویان عزیز با تلاش بیشتر و با فراگیری مهارت‌ها، زحمات ارزشمند اساتید خود را پاس داشته و با حل تمرین‌ها، پرسش‌ها و آزمون‌های کتاب دانش خود را توسعه بخشند.

امیدوارم که کتاب حاضر، خدمتی هرچند ناچیز برای آینده‌سازان این مرز و بوم باشد و چراغ راهی باشد تا آنها بتوانند در مواقع لزوم از روشنایی‌های آن بهره‌گیرند.